

Szanowni Czytelnicy,

W piątym numerze „Zeszytów Naukowych/Cracow Review of Economics and Management” przedstawiamy sześć artykułów, których problematyka dotyczy aktualnych zagadnień z zakresu nauk społecznych. Stanowią one przedmiot badań w ramach dyscyplin ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Numer otwierają dwa artykuły w języku angielskim, przygotowane przez autorów zagranicznych. W pierwszym z nich Nazar Podolchak, Olena Bilyk i Mariia Khim przedstawiają główne wyzwania, jakie niesie ze sobą cyfryzacja ukraińskiej gospodarki. Na podstawie retrospektywnej analizy rozwoju gospodarczego i społecznego Ukrainy na tle kilku wybranych państw, ze szczególnym uwzględnieniem procesu wdrażania cyfryzacji, autorzy kreślą dwa scenariusze rozwoju cyfryzacji na Ukrainie. Pierwszy z nich oznacza przyspieszoną cyfryzację, drugi zaś – stopniową. W konkluzji stwierdzają, że tylko realizacja pierwszego scenariusza stwarza możliwości rozwoju Ukrainy w dziedzinie innowacji i nowych technologii.

Kariery zawodowe kobiet na włoskich uniwersytetach stanowią przedmiot rozważań w drugim artykule, którego autorami są Annunziata Calabrese, Maria Cristina Fede, Valeria Naciti i Nicola Rappazzo. Problem ten został przedstawiony w szerszym kontekście zarządzania różnorodnością, szczególnie jej aspektu związanego z równością płci. Na podstawie wytycznych dotyczących gwarantowania równych szans na włoskich uniwersytetach oraz z wykorzystaniem narzędzia *gender budgeting* (budżetowanie z perspektywy zapewnienia równości płci), autorzy przedstawiają wyniki badań na temat przebiegu karier na włoskich uniwersytetach. Uzyskane wyniki potwierdzają przydatność budżetowania z uwzględnieniem kryterium płci w realizacji polityki równego traktowania oraz stanowią przyczynek do dyskusji na temat zarządzania różnorodnością w środowisku akademickim.

W artykule autorstwa Jacka Osiewalskiego, Artura Prędkiego i Grzegorza Szulika przedstawiono zagadnienie modelowania i szacowania efektywności edukacyjnej liceów. Na podstawie zastosowanych dwóch metod pomiaru efektywności, pierwszej opartej na funkcji produkcji Cobba i Douglasa oraz drugiej – DEA, przeprowadzono badania na grupie małopolskich liceów w celu ustalenia ich efektywności edukacyjnej. Wyniki uzyskane za pomocą obu wymienionych metod były umiarkowanie zbieżne i znacząco rozbieżne z wartościami wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej, który stosowany jest przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. Stanowią one wkład do dyskusji na temat mierzenia edukacyjnej wartości dodanej.

Przedmiotem rozważań w artykule autorstwa Ewy Spigarskiej są zmiany w zakresie wyceny umów ubezpieczeniowych, jakie wprowadza Międzynarodowy standard sprawozdawczości finansowej nr 17 w stosunku do wymogów obowiązujących w ramach MSSF 4. Przedstawiając wspomniane zmiany, pokazano ich wpływ na sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń. Na podstawie studiów literatury przedmiotu, aktów prawnych oraz sprawozdań finansowych Grupy PZU stwierdzono, że wprowadzenie nowego standardu MSSF 17 będzie wymagało zmiany polityki rachunkowości zakładów ubezpieczeń.

W kolejnym artykule Paulina Kucharska dokonuje oceny programu „Rodzina 500+” w kontekście ograniczenia ubóstwa i zwiększenia diety w Polsce. Na podstawie studiów literatury przedmiotu oraz analizy danych statystycznych autorka stwierdza, że skuteczność programu „Rodzina 500+” w odniesieniu do jego pierwotnych założeń jest częściowa. Z jednej strony dodatkowe świadczenie wychowawcze przyczyniło się do ograniczenia ubóstwa, z drugiej zaś nie wpłynęło na wzrost współczynnika diety. W konkluzji stwierdzono, że sama pomoc finansowa nie jest wystarczającym narzędziem skłaniającym do powiększania rodziny, stymulowanie zaś rozwoju demograficznego wymaga podejścia kompleksowego, obejmującego nie tylko transfery pieniężne, ale także działania łagodzące ujemne dla sytuacji demograficznej skutki przemian społeczno-kulturowych.

Ostatni artykuł publikowany w tym numerze „Zeszytów Naukowych”, autorstwa Dagmary Bojarczuk i Olgi Smalej, dotyczy zachowań młodych konsumentek związanych z zakupem kosmetyków. Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w formie elektronicznej (CAWI) stwierdzono, że wiedza konsumentek na temat składników produktów kosmetycznych oraz stosowanych na nich oznaczeń jest na przeciętnym poziomie mimo obserwowanej poprawy w tym zakresie na przestrzeni ostatnich lat. Autorki postulują stosowanie bardziej adekwatnych narzędzi marketingowych w odniesieniu do tej grupy konsumentów. Rozważania zawarte w tym artykule stanowią przyczynek do poszerzenia wiedzy na temat zachowań konsumenckich na rynku kosmetycznym, który charakteryzuje się dużą dynamiką innowacji produktowych.

Kończąc wprowadzenie do kolejnego numeru „Zeszytów Naukowych”, tradycyjnie zachęcam do zapoznania się z zawartymi w nim artykułami. Aktualność i różnorodność prezentowanej w nich tematyki pozwala mi wyrazić nadzieję, że spotkają się one z zainteresowaniem oraz będą przydatne w pracy badawczej i dydaktycznej. Zapraszam do nadsyłania artykułów zarówno tych o charakterze koncepcyjnym, jak i zawierających wyniki badań empirycznych.

Prof. dr hab. Aleksy Poczowski
Redaktor naczelny